

Likabehandlings- plan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Duveholmsgymnasiet 2 läsår 2021-2022

Likabehandlingsplan

Duveholmsgymnasiet 2, plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Duveholmsgymnasiet 2 (Gymnasiesärskolan i Katrineholm)

Läsår

2021-2022

Utvärderas: maj 2022

Innehåll

Förebyggande/Främjande arbete	5
Sex former av diskriminering	5
Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier	5
Förbud mot repressalier	5
Grunduppgifter	6
Verksamhetsformer som omfattas av planen	6
Ansvariga för planen	6
Planen gäller från.....	6
Planen gäller till.....	6
Övergripande policy	6
Barnens/Elevernans delaktighet	6
Personalens delaktighet	7
Vårdnadshavares delaktighet.....	7
Förankring av planen.....	7
Utvärdering.....	7
Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats.....	7
Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan.....	7

Resultat av utvärderingen av planen för 2020-2021 8

Att arbeta främjande för en skolmiljö utan sexuella trakasserier och kränkningar.....	9
Att identifiera och trygga de områden och platser som upplevs otrygga.	10
Arbeta aktivt för bättre jämställdhet med fokus på machokulturen.	10
Att fortsätta arbeta för rökfri skoltid.....	10
Att tydliggöra trygghetsteamens mål och syfte samt att synliggöra teamets medlemmar.	10
Arbeta för en tryggare och trevligare miljö i skolmatsalen.	10
Arbeta för att fler skolpersonal befinner sig i skolans lokaler där eleverna är.	10
Jag får arbetsro på lektionerna.	10
Jag får vara med och planera mitt arbete.....	11
Jag lär mig många och viktiga saker, jag får utveckla mitt språk och kommunikation.	11
Jag känner att lärarna bryr sig.....	11
Analys	11

Mål för 2021-2022 12

Våra mål för att främja (bibehålla och stärka) likabehandling under läsåret:.....	12
Uppföljning	12
Utvärdering.....	12
Ansvarig för att årets plan utvärderas	12
Resultat av utvärderingen i maj 2022	12

Del 1. Främjande och förebyggande insatser 13

Åtgärda.....	13
Mot diskriminering, trakasserier/kränkningar, sexuella trakasserier	13
Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2021-2022	14
Undersöka.....	15

Kartläggningsmetoder:.....	15
Dokumentation	15
Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 21/22	15
Analysera.....	16
Så här gör vi analyser	16
Utvärdering av analysen under 2021-2022	16
Uppfölja och utvärdera	16
Uppföljning	16
Utvärdering.....	16
Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året	16

DEL 2. Verksamhetens handlingsplan mot diskriminering och trakasserier 17

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.....	17
Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier	17
Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?	17
Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?	18
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen	18
Rutiner för uppföljning	18
Rutiner för dokumentation	19
Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:	19
Ansvarsförhållande	20
Anmälan Socialförvaltningen	20
Anmälan	20
Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete.....	21
Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen	21
Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (gäller skolor).....	22
Bilaga 3 Digitala mallar:	26
Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet.....	26
Uppföljning och utvärdering	26
Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld.....	27
Vi belyser ämnet genom	27
Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd.....	27
Material vi använder:.....	27
Bilaga 5 Definitioner	29
Kränkande behandling.....	29
Diskriminering.....	29
Trakasserier	29

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Duveholmsgymnasiet 2 (Gymnasiesärskolan i Katrineholm)

Ansvariga för planen

- Rektor Catharina Lundqvist
- Representanter från EHT-ledningsteam
- Representanter från arbetslagen

Planen gäller från

Datum: 2021-08-16

Planen gäller till

Datum: 2022-08-15

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernans delaktighet

Arbetslagen på Duveholmsgymnasiet 2 arbetar på olika sätt med elevernas delaktighet utifrån elevernas individuella förmågor. Utifrån detta kan elevernas delaktighet och arbetet kring eleverna skilja sig åt i de olika arbetslagen (Nationella programmen NP, samt Individuella programmen IPAB och IPC).

Delaktighet eftersträvas bland annat genom dagliga samlingar i klassen där eleverna har möjlighet att uttrycka sina åsikter gällande trivsel, bemötande och värdegrunder. Eleverna har dagligen möjlighet att kommunicera enskilt med lärare om de önskar tack vare den höga personaltätheten i mindre klasser. Eleverna har även regelbundna elevråd där eleverna i början av läsåret är delaktiga i en diskussion kring bland annat sin arbetsmiljö och bemötande, samt trivselregler. Sedan sker kontinuerlig uppföljning under läsårets gång. Vidare sker temadagar med fokus inom specifika områden under läsåret, där eleverna får arbeta mer intensivt med bland annat områden inom likabehandlingsplanen. Eleverna får möjlighet att delta i Katrineholms kommuns kvalitetsenkät en gång per år, samt så får ett urval av eleverna möjlighet att delta i region Sörmlands undersökning Liv och hälsa Ung som genomförs vart tredje år. De har även möjlighet att besvara frågor ur Duveholmsgymnasiets trygghetsenkät en gång per år. Vidare erbjuds alla i elever i årskurs 1 att fylla i en hälsoundersökningenkät hos skolsköterskan, vilket kan bidra till att skolsköterskan kan delge ett övergripande perspektiv på elevernas hälsa. Eleverna erbjuds vid behov enskilda samtal med övriga inom elevhälsan.

Allt ovanstående har använts inför uppdagandet av denna likabehandlingsplan samt kommer att användas för att utvärdera denna likabehandlingsplan i maj 2022.

Personalens delaktighet

Personalens delaktighet i utformningen av likabehandlingsplanen sker kontinuerligt under läsårets gång genom att personalen dagligen arbetar förebyggande, främjande och åtgärdande utifrån likabehandlingsplanens värdegrunder samt uppmärksammar utvecklingsområden. Personalen får även möjlighet att vara med och utvärdera likabehandlingsplanen årligen för att sedan sätta nya mål till kommande läsår, bland annat under APT.

Personalen får också möjlighet att svara på kommunens kvalitetsenkät som skickas ut årligen, där svaren kan användas i utvärdering av och utformande av likabehandlingsplanen.

Vårdnadshavares delaktighet

Likabehandlingsplanen presenteras vid terminsstart, välkomstsamtal och relevanta områden kan lyftas vid utvecklingssamtal. Vårdnadshavarna har möjlighet att inkomma med åsikter när som helst under läsåret.

Förankring av planen

Likabehandlingsplanen förankras vid terminsstart, APT och elevråd. Vårdnadshavare och elever meddelas om var de kan finna planen. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig för elever, vårdnadshavare och personal att ta del av, både på kommunens hemsida samt kommunens läroplattform.

Utvärdering

Beskriv hur innevarande läsårs plan har utvärderats

- Genom diskussion i EHT-ledningsteam och inom arbetslagen.
- Genom resultat/statistik från kommunens kvalitetsenkät.
- Genom resultat/statistik från regionens undersökning "Liv och Hälsa Ung".
- Genom diskussioner kring anmälda kränkingsärenden.
- Genom diskussion och samtal med elever kontinuerligt under läsåret, både enskilt och i grupp.

Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan

- Elevhälsoteam.
- Arbetslagen.
- Eleverna.
- I och med rådande situation med Covid-19 har inga möten kunnat ske med vårdnadshavare i grupp. De har däremot haft möjlighet att inkomma med åsikter gällande skolan under bland annat utvecklingssamtal.

Resultat av utvärderingen av planen för 2020–2021

Målen för 2020–2021

- - Att arbeta främjande för en skolmiljö utan sexuella trakasserier och kränkningar.
- - Att identifiera och trygga de områden och platser som upplevs otrygga.
- - Arbeta aktivt för bättre jämställdhet med fokus på machokulturen.
- - Att fortsätta arbeta för rökfri skoltid.
- - Att tydliggöra trygghetsteamens mål och syfte samt att synliggöra teamets medlemmar.
- - Arbeta för en tryggare och trevligare miljö i skolmatsalen.
- - Arbeta för att fler skolpersonal befinner sig i skolans lokaler där eleverna är.

Utvärdering

Duveholmsgymnasiet 2 har haft en gemensam likabehandlingsplan tillsammans med övriga Duveholmsgymnasiet. Under utvärderingen framgår dock att det finns önskemål om att förtydliga målen, de planerade åtgärderna och utvecklingsområden specifikt utifrån Duveholmsgymnasiet 2. Vidare önskas en likabehandlingsplan med en kompletterande kortversion och bildstöd, för att alla ska kunna tillgodogöra sig informationen på ett tydligt sätt.

Av utvärderingen framgår att likabehandlingsplanen inte har använts aktivt under året på Duveholmsgymnasiet 2 då den har upplevts något för stor och generell, men arbetslagen har ändå arbetat utefter flera av de övergripande målen samt haft egna mål att arbeta mot – mål som till viss del motsvarar syftet och värdegrunderna i likabehandlingsplanen. Dessa mål har varit:

- Jag får arbetsro på lektionerna.
- Jag får vara med och planera mitt arbete.
- Jag lär mig många och viktiga saker.
- Jag får utveckla mitt språk och kommunikation.
- Jag känner att lärarna bryr sig.

Med anledning av ovanstående har det beslutats av rektor Catharina Lundqvist att Duveholmsgymnasiet 2 ska utforma en egen likabehandlingsplan från och med höstterminen 2021.

Att arbeta främjande för en skolmiljö utan sexuella trakasserier och kränkningar.

Detta har arbetslagen arbetat med dagligen genom diskussioner enskilt och i grupp. De har hanterat de situationer som uppstått enligt de förvaltningsgemensamma rutinerna. Arbetslagen har dagliga arbetslagsmöten där möjligheten finns att ta upp frågor kring elever och händelser. Det finns rastvakter på varje rast samt oftast två lärare på varje lektion för att direkt kunna hantera konflikter och stärka tryggheten. Eleverna äter alltid lunch med lärare i matsalen för att skapa trygghet och samtalstillfällen. Personalen har regelbundna mentorssamtal med eleverna där de kan prata om trivsel och trygghet.

I delar av de individuella programmen har de arbetat tematiskt under året inom området "individ och samhälle" där de tar upp frågor om värdegrund, relationer, vänskap, sexuella trakasserier, diskriminering, jämställdhet med mera. Personalen arbetar även främjande och åtgärdande genom att fokusera på elevernas upplevda situation och hälsa, till exempel om en elev är ljudkänslig så försöker de anpassa miljön. Få incidenter kopplat till kränkningar och sexuella trakasserier har rapporterats under året. Vissa incidenter kopplade till annat, exempelvis lokalytor, har rapporterats. Elevernas olika funktionsnedsättningar kan orsaka konflikter men kan inte alltid per automatik ses som kränkande behandling eller diskriminering. För att förebygga trakasserier och kränkningar så arbetar personalen avledande när det behövs. Utöver ovanstående genomförs även regelbundna EHT-möten varje månad.

Vidare är en reflektion som framgår i utvärderingen att skolsköterskans individuella hälsosamtal med eleverna bör ske senare på terminen. Detta läsår skedde samtalen väldigt tidigt, risken är då att elevernas uppfattning ändras när skolan har börjat komma igång ordentligt. Diskussion kring att en mer rättvis bild kan ges om hälsosamtalen sker lite senare på terminen vilket sedan kan användas som en del av underlaget inför utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen.

Av Katrineholms kommuns kvalitetsenkät kan utläsas att nästan alla av de 44 elever som deltagit i gymnasiesärskolans enkät uppger att det stämmer ganska bra eller stämmer helt att man visar varandra hänsyn i skolan (97,7%). De flesta (93,2%) uppger att lärarna lyssnar på vad de säger och 86,4% uppger att eleverna följer trivselreglerna. De flesta, 90,9%, av eleverna upplever sig trygga med alla vuxna i skolan. Av eleverna uppger 93,2% att "skolans elever är snälla mot mig". Ett fåtal personer upplever att vuxna inte säger till om någon är dum. Av eleverna uppger 95,5% att de känner sig trygga med de andra eleverna och i helhet upplever sig de flesta ganska eller helt trygga i skolan. Sammantaget gällande att förhindra kränkningar är övervägande del av resultatet positivt (89,8%).

Av Liv och Hälsa Ungs undersökning, där urval av elever från grundsärskolor och gymnasiesärskolor i hela Sörmland deltagit, framgår att enbart drygt hälften av de deltagande eleverna uppger att de haft sexualkunskap i skolan. Av de som uppger att de har haft sex uppger flera att "det bara blev så", "inte ville men gjorde ändå" eller "blev tvingad till". Resultatet indikerar även att arbetet mot kränkande behandling behöver fokuseras på då runt 30% av tjejerna och runt 20% av killarna uppger att de blivit mobbade på sin skola en eller flera gånger. De ansvariga för undersökningen påtalar dock att enkätens resultat bör tolkas med försiktighet av olika anledningar.

Att identifiera och trygga de områden och platser som upplevs otrygga.

I resultatet av kommunens kvalitetsenkät kan utläsas att de allra flesta av de deltagande eleverna känner sig trygga med de andra eleverna och i helhet upplever sig de flesta ganska eller helt trygga i skolan (95,5%). Av de som inte känner sig helt trygga i skolan har de uppgett olika områden på skolan; skolgård, klassrum, matsal, omklädningsrummet, korridorer, toaletten, internet, entré till matsalen, skogen, annat ställe och "vet ej".

Av Liv och Hälsa Ungs undersökning framgår även där att de allra flesta av eleverna på särskolorna i Sörmland uppger sig känna sig trygga i skolan, dock tjejerna i mindre utsträckning än killarna.

Arbeta aktivt för bättre jämställdhet med fokus på machokulturen.

Det aktiva arbetet sker kontinuerligt i klasserna, detta område har det dock inte specifikt fokuserats på under detta läsår. Duveholmsgymnasiet har tillsammans med ungdomsmottagningen i Katrineholm planerat att starta ett projekt kring detta på skolorna med tanken att en föreläsare ska bjudas in, detta har dock blivit framflyttat på grund av Covid-19.

Att fortsätta arbeta för rökfri skoltid

Detta arbete sker kontinuerligt på hela skolan bland annat då eleverna inte tillåts röka i nära anslutning till skolan samt genom upplysande samtal kring hälsoeffekter.

Att tydliggöra trygghetsteamens mål och syfte samt att synliggöra teamets medlemmar.

Detta mål har inte uppfyllts under läsåret i och med att inget specifikt trygghetsteam har skapats. Skolsköterska och skolkurator har dock varit ute i klasserna och på raster för presentation och för att göra sig synliga. I diskussioner inom EHT ledning framgår att uppstartandet av ett trygghetsteam, som var ett av målen, inte bedöms vara aktuellt på just Duveholmsgymnasiet 2. Istället bedöms all personal och då särskilt mentorerna för varje elev vara de mest lämpade att hantera trygghetsärenden då de arbetar väldigt tätt och nära eleverna, naturligtvis med stöd av elevhälsan eller andra professioner vid behov.

Arbeta för en tryggare och trevligare miljö i skolmatsalen.

Oro kring en högljudd och något stökig miljö i matsalen har lämnats vidare till förvaltningsledning. Personal äter tillsammans med eleverna varje dag. I övrigt är det svårt att utvärdera detta mål i och med Covid-19, som lett till att många elever och personal har arbetat på distans. Detta har gjort att det tillfälligt har varit en lugn miljö i matsalen med mindre folk i rörelse, därmed också en lägre ljudnivå.

Arbeta för att fler skolpersonal befinner sig i skolans lokaler där eleverna är.

På Duveholmsgymnasiet 2 finns alltid personal i klassrummet samt på raster i den egna korridoren. Samverkan med övrig personal på skolan om övriga utrymmen har ej skett uttalat.

Jag får arbetsro på lektionerna.

De flesta av eleverna (90,9%) uppger att de har arbetsro i skolan, enligt kommunens kvalitetsenkät.

Jag får vara med och planera mitt arbete.

Av Katrineholms kommuns kvalitetsenkät framgår att majoriteten av eleverna på gymnasiesärskolan uppger att de får vara med och bestämma i skolan men 6,8% upplever att det inte stämmer och 11,4% uppger att de inte vet. Det kan utläsas att delaktighet och inflytande har ett övervägande positivt resultat.

Jag lär mig många och viktiga saker, jag får utveckla mitt språk och kommunikation.

Enligt kommunens kvalitetsenkät så har relativt många elever har svarat att de inte vet sina kunskapskrav (25%) eller om både flickor och pojkar deltar i elevråd (47,7%). Alla vet inte vad som krävs av dem. Alla elever som deltagit i enkäten har svarat att de vill lära sig mer i skolan förutom 6,8% som svarat "vet inte". I enkäten uppger 88,6% att skolarbetet är roligt och intressant.

Jag känner att lärarna bryr sig.

Av Katrineholms kommuns kvalitetsenkät framgår att de flesta eleverna upplever att de får hjälp när de behöver (93,2%). Av enkäten framgår att 93,2% tycker att påståendet "mina lärare lyssnar på vad jag säger" stämmer helt eller ganska bra. De flesta är trygga med alla lärare i skolhuset (90,9%). Majoriteten tycker att det stämmer helt eller ganska bra att lärarna säger till om någon är dum (77,3%), men 6,8% av eleverna håller inte med om det och 15,9% har svarat "vet inte".

Analys

Gällande målet att arbeta främjande för en skolmiljö utan sexuella trakasserier och kränkningar framgår att personalen på Duveholmsgymnasiet 2 arbetar kontinuerligt med detta. Även om många känner sig trygga med både elever och lärare och överlag uppfattas trivas i skolan så är detta ett fortsatt viktigt område att arbeta främjande och förebyggande mot. Detta för att arbeta vidare mot en nollvision av diskriminering, kränkande behandling och trakasserier samt för att ingen elev ska känna sig tvingad eller uppmanad till sexuella handlingar. Ett sätt att göra det kan vara att stärka sexualundervisningen då en stor andel av eleverna i Sörmlands särskolor uppger att de inte har haft sexualundervisning i skolan. Det bör dock tas i beaktande att i den undersökningen deltog även högstadiel elever, vilket kan påverka svaren. Ett annat sätt är att varje vuxen person i skolan tar ansvar för att agera om någon elev upplever sig utsatt. Gällande att fler personal ska röra sig där eleverna befinner sig för att trygga upp de platser som eleverna upplever som otrygga, så är detta ett mål som det framgår att det behöver arbetas vidare med då flera platser fortfarande pekas ut som otrygga. Detta är något som all personal på skolan behöver ta eget ansvar för, att vara synliga och röra sig där eleverna befinner sig samt agera om de ser eller hör någonting som kan upplevas obehagligt eller kränkande för eleverna.

Det aktiva arbetet kring jämställdhet pågår kontinuerligt i klasserna, dock har det inte fokuserats extra på den så kallade "machokulturen" eller "maskulinitetsnormer". Tanken var att hela skolan skulle starta upp ett projekt kring detta bl.a. genom att bjuda in en föreläsare. Detta har på grund av Covid-19 fått skjutas upp med ett nytt mål till hösten 2022. Detta kan vara ett viktigt arbete att fokusera vidare på, dock behöver elevernas och arbetslagens uppfattning om detta tydliggöras.

Vidare framgår att inte alla elever förstår sina kunskapskrav eller vet vilka som deltar på elevråd, och för att stärka elevernas delaktighet och lika villkor så behöver detta förtydligas.

Mål för 2021-2022

Våra mål för att främja (bibehålla och stärka) likabehandling under läsåret:

- Alla elever och all personal ska känna sig trygga i skolan.
- Ingen elev eller personal ska känna sig kränkt, diskriminerad eller utsatt för trakasserier/sexuella trakasserier i skolan.
- Alla elever ska känna till trivselreglerna på Duveholmsgymnasiet 2.
- Alla elever ska bemötas utifrån sina egna förutsättningar och känna sig lyssnade på.
- All personal på Duveholmsgymnasiet 2 ska utveckla sin kunskap om bemötande och undervisningsteorier inom särskolan genom bland annat BFL-arbete.

Uppföljning

- Uppföljning av likabehandlingsplanen och målen sker kontinuerligt under läsåret i arbetslag och på EHT utifrån vilka behov som uppmärksammas samt utifrån incidentrapporter.

Utvärdering

- Utvärdering sker i april/maj enligt Bildningsförvaltningens övergripande årshjul. Utvärderingen baseras på analys av likabehandlingsplanen genom diskussioner inom EHT, arbetslag och klassråd samt statistik från enkäter och incidentrapporter. Utvärderingen baseras även på individuella samtal med elever (anonymt).

Ansvarig för att årets plan utvärderas

- Rektor Catharina Lundqvist.

Resultat av utvärderingen i maj 2022

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

Mot diskriminering, trakasserier/kränkningar, sexuella trakasserier

- Anpassning av miljön utefter elevens behov och stor vikt läggs vid sammansättningen av klasser/grupper och personal utifrån elevernas individuella behov.
- Personal finns alltid tillgänglig under lektioner och raster samt vid lunchen och hanterar konflikter direkt när de uppstår. Nolltolerans mot skojbråk, all personal ansvarar för att säga till om de ser eller hör.
- En strategi är att arbeta med avledning för att förebygga kränkningar och trakasserier.
- Samlingstid på morgonen i klasserna där innehållet anpassas utifrån vad de olika klasserna behöver, där finns även tid till värdegrundsarbete.
- På det individuella programmet arbetar elever och personal tematiskt inom ämnesområdet individ och samhälle där olika aspekter av områdena inom likabehandlingsplanen kan ingå. Det kan handla om värdegrund, relationer, vänskap, sexuella trakasserier, diskriminering, jämställdhet med mera, med anpassning efter de olika elevernas förmågor och behov.
- På det nationella programmet planeras temadagar under november, februari och april för att arbeta förebyggande mot kränkande behandling och diskriminering samt arbeta för en mer tillåtande skola där eleverna känner tillit och trygghet. Ämnen som nämnts är "Lika olika", "Åskådarens roll", "Deliberativ demokrati", "Prata demokratiskt" men kan komma att ändras beroende på elevernas behov. Eventuellt kan något tema ske i samarbete med andra program på skolan för att främja samspel med övriga gymnasiet elever. Temadagarna ska kompletteras med elevråd, där eleverna förbereds innan temadagen och där en utvärdering kan ske på efterföljande elevråd. Allt arbete är till för att främja en god och tillitsfull relation mellan elever och skolans personal samt elever och elever.
- Under början av terminen används elevrådet till att få eleverna delaktiga i att diskutera arbetsmiljön och bemötande samt skriva trivselregler. Detta för att skapa en

känsla av eget ansvar och viljan att ta hand om varandra. Elevråden på de nationella programmen ska följa en dagordning där eleverna får öva på att vara sekreterare och ordförande för att ytterligare stärka delaktigheten och elevernas eget inflytande.

- Regelbundna mentorssamtal där det bland annat diskuteras kring trivsel och trygghet.
- EHT varje månad samt arbetslagsmöten dagligen där möjlighet finns att lyfta områden inom likabehandlingsplanen.
- Eleverna påminns kontinuerligt om skolans ordningsregler.
- Kartläggning och tryggnad av de platser som upplevs otrygga.
- Stella-rapportering, utredning och åtgärd om incidenter uppstår.
- Personalen arbetar med lågaffektivt bemötande.
- BFL – bemötande för lärande. Varje månad arbetar personalen i BFL-grupper för att läsa ny forskningsbaserad teori inom pedagogik, kommunikation och bemötande. Ledningsgruppen väljer årligen ut ny litteratur. BFL-grupperna har fokus på att läsa och diskutera utifrån verksamhetens elevperspektiv. Efter detta fortsätter arbetslagen diskussionen för att anpassa de nya kunskaperna till sina elevers individuella behov.

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2021-2022

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

Vi kartlägger trygghet, trivsel, jämställdhet och likabehandling så här:

- Mentorstid/ samlingstid i klasserna
- Elevråd
- Enkäter
- Diskussioner på arbetslagsmöten, EHT, APT
- Eventuellt trygghetsvandring på skolan
- Enskilda samtal mellan elever och personal
- Hälsosamtal

Dokumentation

Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt. Så här gör vi:

- STELLA-rapportering av incidenter.
- Dokumenterar incidenter, utredningar, åtgärder och beslut.
- Sparar viktig dokumentation i elevens digitala eller fysiska akt.

Händelser som upplevs vara **trakasseri**, **sexuellt trakasseri** eller en **kränkning**¹, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

www.do.se

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 21/22

¹ Bilaga 5

Analysera

Så här gör vi analyser

- Vid arbetslagsmöten samt på EHT och APT diskuterar vi det resultat som framkommit av kartläggningarna. Dessa kartläggningar kan vara t.ex. samtal samt incidentrapporteringar och enkäter. Utifrån detta kan utvecklingsområden belysas och risker för återupprepning minimeras. Efter detta kan likabehandlingsplanen revideras.

Utvärdering av analysen under 2021-2022

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

- Uppföljning av trivsel sker kontinuerligt med eleverna under morgonsamlingar samt elevrådstitid bland annat inför, under och efter temadagar.
- Uppföljning kring läget sker kontinuerligt under personalens regelbundna möten, t.ex. morgonsamlingar, arbetslagsträffar, EHT och APT.
- Uppföljning sker vid behov vid enskilda elevsamtal, till exempel mentorssamtal eller i samtal med elevhälsan t.ex. kuratorssamtal och hälsosamtal med skolsköterska.
- Uppföljning sker vid eventuella föräldramöten och utvecklingssamtal.
- Uppföljning av likabehandlingsplanen ska ske övergripande i enlighet med Bildningsförvaltningens årshjul i oktober/november, januari samt vid utvärdering av likabehandlingsplanen i april/maj 2021 (se bilaga 1).

Utvärdering

- Utvärdering i april/maj enligt Bildningsförvaltningens övergripande årshjul (se bilaga 1). Utvärderingen baseras på de kartläggningar, uppföljningar och analyser som genomförts.

Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året

DEL 2. Verksamhetens handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klagör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkt.

Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna

rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/trygghetsteam för råd.

- Vid händelser där hot och våld förekommit - se separat handlingsplan, "Handlingsplan vid Hot och Våld". Denna finns publicerad på Ping Pong (Lärknuten) samt på www.katrineholm.se
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

- Om barnet/eleven upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringssystemet LISA Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.
- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Trygghetsteamet kopplas in vid behov.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur m.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att elev kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.

- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.
- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn, den som tog emot händelsen eller någon i trygghetsteamet som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringssystemet STELLA Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av trygghetsteamet/ EHT samt eventuellt andra utifrån skolenhetens organisation. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker elev gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Rektor Catharina Lundqvist,
Telefon: 0150-574 88
Mejl: catharina.lundqvist@katrineholm.se
- Skolkurator Jennifer Berglund,
Telefon: 0150-570 89
Mejl: jennifer.berglund@katrineholm.se
- Biträdande rektor/arbetslagsledare NP Jenny Larsson
Telefon: 0150- 574 89
Mejl: jenny.larsson@katrineholm.se
- Biträdande rektor/arbetslagsledare IPAB Louise Ernsth
Telefon: 0150-574 86
Mejl: louise.ernsth@katrineholm.se
- Biträdande rektor/arbetslagsledare IPC Helene Larsson
Telefon: 0150-574 85

Mejl: helene.larsson2@katrineholm.se

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära.

Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg² om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

² Se "Handlingsplan vid hot och våld. För verksamhetsområde förskolan, grundskolan och gymnasieskolan i Katrineholms kommun", sid. 7, 8 samt bilaga 14.2 sid. 17

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul – Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
Januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
Juli	
Augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
September	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
December	

Bilaga 2 Trivselregler för trygghet och studiero (gäller skolor)

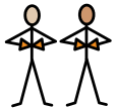
- Vi är artiga och vänliga mot varandra. Dagar då vi är på dåligt humör använder vi oss av en taktik för att detta inte ska drabba andra, till exempel att gå iväg en stund om vi blir arga.
- Vi lyssnar när någon säger nej.
- Vi hjälper varandra och skapar tillsammans en trivsamt miljö i klassrummet.
- Vi delar lokaler med andra elever samt lärare och tänker på att alla behöver lugn och ro även när vi har rast.
- Vi är rädda om vår skola och hjälps åt att ta hand om den, använder papperskorgar och håller rent omkring oss.

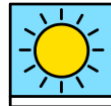
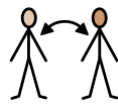
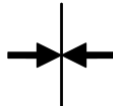
2

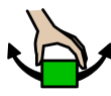
Bilaga 2 Trivselregler för trygghet och studiero (gäller skolor)

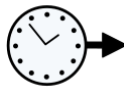
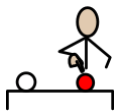
Vi är artiga och

vänliga mot varandra. Dagar då vi är

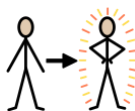
på dåligt humör använder vi oss av en taktik

för att detta inte ska drabba andra, till exempel

gå iväg en stund om vi

blir arga.

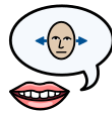
Vi

lyssnar

när någon

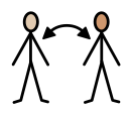
säger nej.

Vi

hjälper

varandra och

skapar

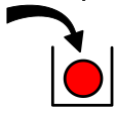
tillsammans

en trivsamt

miljö

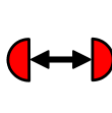
i

klassrummet.

Vi

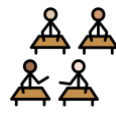
delar

lokaler

med andra

elever

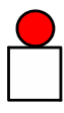
samt

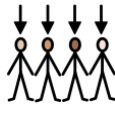
lärare och

tänker

på att

alla

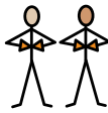
behöver

lugn och ro även

när

vi

har

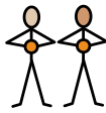
rast.

Vi

bryr oss om

vår

skola

och

hjälp

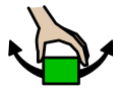
åt att

ta hand om

den,

använder

papperskorgar

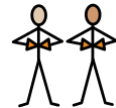
och håller

rent

omkring

oss.

Bilaga 3 Digitala mallar:

Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet

Diskrimineringsgrund	Undersöka (Vad upptäcktes?)	Analys (Vad tror vi att det beror på?)	Åtgärd (Vad ska vi göra för att förbättra?)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Uppföljning och utvärdering

Diskrimineringsgrund	Datum	Deltagande i utvärderingen	Uppföljning och utvärdering (Resultat av insatserna och hur vi går vidare)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld

Så här arbetar vår verksamhet mot alla sexuella trakasserier och allt sexuellt våld – från verbala kränkningar och trakasserier på internet – till tafsande och grövre övergrepp, som sexuellt tvång eller våldtäkt.

För att arbeta förebyggande och för att främja allas rätt till sin egen kropp gör vi följande:

Vi belyser ämnet genom

- Klassråd/elevråd för att diskutera, belysa och förmedla kunskap.
- Inom ämnesområdet Individ- och samhälle
- Temadagar, projekt, inom olika ämnesområden.
- Ett normkritiskt tänk kring alla vår verksamhet.
- Påminnelser till personalen om diskrimineringslagen och värdegrunden i läroplanen i samband med nyanställning, den årliga utvärderingen och revideringen av likabehandlingsarbetet.

Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd

- Genom information om olika stödkontakter.
- Genom kontakt med kurator.
- Genom tydlig information på elevhälsotorget vart eleverna kan vända sig.
- Genom tydlig beskrivning i likabehandlingsplanen samt skolans övriga handlingsplaner.

Material vi använder:

- Privatliv – möjlig att ladda ner som app via privatliv.se Riktad mot ungdomar med IF
- UMO.se
- YOUMO.SE
- Program "Snacka om sex" på UR play
- Program "Sexbyrå" på UR play (riktad mot ungdomar med IF)
- Program "Sex på kartan" UR play
- Program "En särskild sommar" på UR play (riktad mot ungdomar med IF)
- Program "Elin, Alvin och vuxenlivet" på UR play (riktad mot ungdomar med IF)
- Läromaterial som vi anpassar undervisning utifrån
- Sexualundervisning på lättare svenska, lektionsunderlag. RFSU
- YOUMO i praktiken. En vägledning om att samtala med unga nyanlända om frågor som rör hälsa, sexualitet och jämställdhet. Mucf.se
- Stopp! Min kropp! En kul och viktig bok om kroppen, känslor och hemligheter. Bonnier Carlsen förlag.

- Lätta sexboken. LL-förlag
- Världens viktigaste bok. Om kroppen, känslor och sex. RFSU, Ordfront förlag
- Lärarpraktikan. Hej kompis!. Majema förlag
- Sympati. Serholt förlag
- Livskunskap. S-versionen. Gleerups förlag
- Argument, från www.argument.se

Bilaga 5 Definitioner

Kränkande behandling

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (utan koppling till diskrimineringsgrund)

När en elev blir kränkt av skolpersonal eller elev utan att kränkningen har en koppling till diskrimineringsgrunder är det fråga om kränkande behandling.

Systematiska kränkningar kallas för mobbning.

Diskriminering

Elev utsätts av skolan (kopplat till diskrimineringsgrund)

När en elev missgynnas av skolan som institution, och detta har koppling till en diskrimineringsgrund, är det fråga om diskriminering.

Trakasserier

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (kopplat till diskrimineringsgrund).

När en elev blir kränkt av en annan elev och kränkningen har en koppling till en diskrimineringsgrund är det fråga om trakasserier.

<http://friends.luvit.se/LuvitPortal/plugins/agera-alltid/index.htm?courseid=5000>